

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΣΟΦΙΑ  
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Evlogi Georgiev 103, Sofia 1504, Bulgaria,  
Τηλ.: + 359 (0) 2 9447959, 9447790, Fax: + 359 (0) 2 9505375  
E-mail: [ecocom-sofia@mfa.gr](mailto:ecocom-sofia@mfa.gr)  
Web: [agora.mfa.gr/bg60](http://agora.mfa.gr/bg60)

**Επιμέλεια:** Ιωάννης Μαρούτσος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

## **ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ 4/2017**

**Για τις οικονομικές εξελίξεις στη Βουλγαρία  
και τις διμερείς οικονομικές & εμπορικές σχέσεις**



**ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017**

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<b>I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ</b>	
<b>ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ</b> .....	2
- Πορεία βασικών δημοσιονομικών μεγεθών .....	2
<b>II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ / ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΕΠΑΦΕΣ &amp; ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ</b> .....	2
- Συνεργασία Οργανισμών Λιμένων Αλεξανδρούπολης και Burgas .....	2
<b>III. ΚΛΑΔΙΚΑ</b> .....	3
<b>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</b> .....	3
- Απόφαση ρυθμιστικής αρχής για αύξηση της τιμής της θερμικής ενέργειας .....	3
- Αποδοχή από Επιτροπή Ανταγωνισμού προσφυγών για υπόθεση εναρμονισμένων πρακτικών στη διαμόρφωση των τιμών των καυσίμων .....	5
- Απάντηση LUKOIL σε δημοσιεύματα για μονοπώλιο στις φορολογικές αποθήκες καυσίμων .....	6
<b>ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ</b> .....	8
- Διαγωνισμοί για την ανάπτυξη του Sofia Tech Park .....	8
<b>ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ</b> .....	9
- Εξελίξεις στην κατασκευή τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου Struma .....	9
<b>IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ</b> .....	11
- Ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση "AGRA" (22-26.02.2017) .....	11

*- Παρακαλούμε σε περίπτωση αναδημοσίευσης να αναφέρεται η πηγή  
- Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε σε μηνιαία βάση το παρόν δελτίο, μπορείτε να μας ενημερώσετε σχετικά, ώστε να σας αφαιρέσουμε από τη λίστα αποδεκτών*

## Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

### - Πορεία βασικών δημοσιονομικών μεγεθών

Το δημόσιο χρέος της Βουλγαρίας το 2016 ανήλθε σε BGN 27,3 δισεκ., ποσό που αντιστοιχεί στο 29,5% του ΑΕΠ, όπως ανακοίνωσε το βουλγαρικό Στατιστικό Ινστιτούτο. Παράλληλα, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, στα τέλη Ιανουαρίου 2017 κατεγράφη δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξης του 0,9% του ΑΕΠ. Η θετική αυτή εξέλιξη αποδίδεται τόσο στα αυξημένα έσοδα όσο και στην εισροή κοινοτικών κονδυλίων.

◇◇◇◇◇

## II. ΔΙΜΕΡΕΙΣ / ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΕΠΑΦΕΣ & ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

### - Συνεργασία Οργανισμών Λιμένων Αλεξανδρούπολης και Burgas

Τις δυνατότητες υποβολής κοινών σχεδίων συνεργασίας στο πλαίσιο του κοινού Επιχειρησιακού Προγράμματος “Λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας 2014-2020” εξέτασαν αντιπροσωπίες των οργανισμών λιμένων Αλεξανδρούπολης και Burgas, σύμφωνα με δελτίο τύπου του τελευταίου, κατά τη διάρκεια συνάντησης, η οποία έλαβε χώρα στην Αλεξανδρούπολη στις 5 τρέχοντος. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια μνημονίου συνεργασίας που υπέγραψαν οι δύο λιμενικές αρχές στις 06.12.2016. Επικεφαλής της βουλγαρικής αντιπροσωπείας ήταν ο διευθύνων σύμβουλος του Λιμένος Burgas, κ. Diyan Dimov, ενώ της ελληνικής αντιπροσωπείας ηγούντο ο κ. Χρήστος Δούκας, πρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Λιμένος Αλεξανδρούπολης, και ο κ. Ευάγγελος Λαμπάκης, Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της λιμενικής αρχής του Burgas, κατά την ως άνω συνάντηση αποφασίστηκε η κοινή πρόταση που θα κατατεθεί να κινείται θεματικά στη σφαίρα του θαλάσσιου οικολογικού τουρισμού και να επιδιωχθεί η συνεργασία και με τρίτη χώρα εταίρο εκτός ΕΕ. Στο προτεινόμενο σχέδιο θα περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η δημιουργία εικονικού κέντρου για την προώθηση των τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων, η διοργάνωση τουριστικών και ταξιδιωτικών εκδηλώσεων (fora, ημερίδες), καθώς και ειδικών

εκδηλώσεων, όπως αθλητικοί και ιστιοπλοϊκοί αγώνες. Ως επικεφαλής εταίρος του έργου ορίζεται η ελληνική πλευρά.

Η προαναφερθείσα συμφωνία που υπεγράφη στα τέλη του περασμένου έτους μεταξύ των δύο λιμένων στοχεύει στην από κοινού προώθηση των χερσαίων, θαλάσσιων και επιβατικών μεταφορών, συνδέοντας τους δύο λιμένες και καθιστώντας τους μια νέα, ελκυστική και αποτελεσματική διασύνδεση μεταξύ Μαύρης Θάλασσας και Μεσογείου. Το μνημόνιο συνεργασίας καλύπτει αρκετές επιμέρους δραστηριότητες και πρωτοβουλίες: ανάπτυξη τεχνολογικής υποδομής των δύο λιμένων, ανταλλαγή τεχνογνωσίας, κατάρτιση ανθρωπίνου δυναμικού, ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης κ.ά.

Υπενθυμίζεται ότι η αναβάθμιση των δομών και της διασύνδεσης τόσο των δύο λιμένων όσο και ευρύτερα των λιμένων του Εύξεινου Πόντου με αυτούς του Αιγαίου και, πιο συγκεκριμένα, η υλοποίηση της σιδηροδρομικής σύνδεσης Εύξεινου Πόντου - Αιγαίου, συμπεριλαμβανομένης της αναζήτησης κοινής χρηματοδότησης, βρέθηκε στο επίκεντρο της πρόσφατης συνάντησης (23.03.17) στη Σόφια του Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών, κ. Σπίρτζη, με το Βούλγαρο ομόλογό του, κ. Alexiev.

◇◇◇◇◇

### III. ΚΛΑΔΙΚΑ

#### ΕΝΕΡΓΕΙΑ

##### **- Απόφαση ρυθμιστικής αρχής για αύξηση της τιμής της θερμικής ενέργειας**

Τις οριστικές της αποφάσεις έλαβε σε κεκλεισμένων των θυρών συνεδρίασή της (07.04.17) η βουλγαρική Ρυθμιστική Αρχή για την Ενέργεια και τα Ύδατα (KEVR) αναφορικά με τις τελικές τιμές της θερμικής και της ηλεκτρικής ενέργειας. Η θερμική ενέργεια αυξάνεται για τους καταναλωτές κατά 18 - 25%, με εξαίρεση την εταιρεία θέρμανσης Pleven όπου η αύξηση θα ανέλθει στο 37%. Σαφώς μικρότερη είναι η άνοδος της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος (περίπου 1%). Στη Σόφια η άνοδο της τιμής καταναλωτή θα προσεγγίσει το 23%. Η κατακόρυφη αύξηση στις τιμές της θερμικής ενέργεια οφείλεται στην άνοδο της τιμής του φυσικού αερίου, που χρησιμοποιείται ως καύσιμο από τις εταιρείες θέρμανσης της χώρας.

Η εν λόγω απόφαση ουσιαστικά επικυρώνει την προηγηθείσα από 1<sup>η</sup> Απριλίου τ.έ. απόφασή της KEVR, με την οποία η τελευταία αποφάσισε την αύξηση των τελικών τιμών θερμικής ενέργειας κατά 18 έως 37%, του ηλεκτρισμού κατά 1% και του πόσιμου ύδατος κατά 18% (BGN 2,16 με ΦΠΑ). Η εν λόγω από 1<sup>η</sup> Απριλίου απόφαση προκάλεσε έντονες αντιδράσεις σε επίπεδο ΜΚΟ αλλά και

Συνηγόρου του Πολίτη, με αποτέλεσμα να ανασταλεί προσωρινά η εφαρμογή της έως την 7<sup>η</sup> Απριλίου ως προς τη θερμική και την ηλεκτρική ενέργεια και στο ενδιάμεσο να πραγματοποιηθεί ειδική ανοιχτή συνεδρίαση, με τη συμμετοχή του προέδρου της KEVR, κ. Ivan Ivanov, λοιπών εκπροσώπων του κλάδου, κοινωνικών φορέων και εταιρών, μεταξύ των οποίων και η Συνηγορος του Πολίτη, κα Maya Manolova.

Κατά τη διάρκεια της ανοιχτής συνεδρίασης, ο κ. Ivanov δήλωσε ότι δεν είναι δυνατό να καθυστερήσει η απόφαση της Αρχής, όπως πρότειναν κοινωνικοί φορείς, έως ότου συγκληθεί η Βουλή και σχηματιστεί η νέα κυβέρνηση, διότι η Gazprom ήδη από την 1<sup>η</sup> Απριλίου χρεώνει υψηλότερες τιμές στις προμήθειες φ.α. Ο κ. Georgi Belovski, διευθυντής της Εταιρείας Θέρμανσης Σόφιας χαρακτήρισε τη νέα αύξηση ως φυσιολογική και σύμφωνη με την κατάσταση της αγοράς, σημειώνοντας, μάλιστα, πως ούτε αυτή είναι ικανή να καλύψει το έλλειμμα της εταιρείας. Από την άλλη πλευρά, η κα Manolova εξέφρασε την έντονη ανησυχία της για τη μεγάλη άνοδο των τιμών του φ.α. και, αντιστοίχως, των τιμών της θερμικής και της ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία θα προκαλέσει ανατίμηση και άλλων αγαθών και υπηρεσιών. Σύμφωνα με την κα Manolova, η τιμή του φ.α. έχει αυξηθεί κατά 15% στην παγκόσμια αγορά, ενώ στη Βουλγαρία η αντίστοιχη αύξηση προσεγγίζει το 30%. Παράλληλα, η κα Manolova υποστήριξε ότι η τιμή του φ.α. μειώθηκε κατά σχεδόν 87% από την 1η Απριλίου 2015 έως την 1η Απριλίου 2017, ενώ την ίδια περίοδο οι τιμές θερμικής ενέργειας μειώθηκαν αντιστοίχως κατά μόλις 21,93% και όχι κατά 49,6%, όπως θα έπρεπε βάσει αναλύσεων του επιτελείου της. Ειδικοί, όμως, της KEVR αντικρούουν την επιχειρηματολογία της Συνηγόρου του Πολίτη και εξηγούν ότι η συσχέτιση μεταξύ τιμής φ.α. και θερμικής ενέργειας δεν είναι άμεση, καθώς η δεύτερη επηρεάζεται από 10 ακόμη παράγοντες. Επίσης, σύμφωνα με τους ίδιους εμπειρογνώμονες, τα δύο προηγούμενα τρίμηνα η Αρχή όριζε χαμηλότερη τιμή στο φ.α. από την αιτούμενη, με το επιχείρημα ότι οι εμπλεκόμενες εταιρείες είχαν αυξημένα έσοδα από προηγούμενες χρήσεις.

Σημειώνεται ότι η επιχειρηματολογία του κ. Ivanov δεν έπεισε όλους τους εκπροσώπους του κλάδου, καθώς στελέχη δημοτικών εταιρειών θέρμανσης, ιδίως αυτών όπου θα υπάρξουν οι υψηλότερες αυξήσεις (π.χ. 37% στο Pleven), επέκριναν την απόφαση της Αρχής να επιβαρύνει πρωτίστως τις λιανικές τιμές της θερμικής ενέργειας και να μην αποφασίσει μεγαλύτερες αυξήσεις στην ηλεκτρική ενέργεια. Πάντως, ο κ. Ivanov, μιλώντας στους δημοσιογράφους, απέκλεισε οποιοδήποτε ενδεχόμενο αύξησης των τιμών του ηλεκτρισμού. Σημειώνεται πως η αύξηση των λιανικών τιμών ειδικά της ηλεκτρικής ενέργειας είναι ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο ζήτημα στη Βουλγαρία, καθώς σχετικές αυξήσεις από την KEVR το 2012 οδήγησαν σε μαζικές διαδηλώσεις, τις μεγαλύτερες που είχε γνωρίσει η Βουλγαρία μέσα σε μια 20ετία και οι οποίες συνετέλεσαν στην πτώση της πρώτης Κυβέρνησης Borissov. Παράλληλα, εκτιμάται ότι τυχόν

αύξηση των τελικών τιμών του ηλεκτρισμού θα επηρεάσει άμεσα τη βιομηχανία, συνεπιφέροντας νέες, πιθανώς απρόβλεπτες κοινωνικές αντιδράσεις.

Μετά και τη τελευταία από 7 Απριλίου απόφαση της KEVR οι αντιδράσεις διαφόρων οργανώσεων, συνδικάτων και φορέων συνεχίζονται. Συγκεκριμένα, η Ομοσπονδία Καταναλωτών Βουλγαρίας και το κίνημα πολιτών DNES , με τη βοήθεια ειδικών της Συνηγόρου του Πολίτη προσέφυγαν ήδη δικαστικά εναντίον της απόφασης της KEVR. Σύμφωνα με δηλώσεις της κας Μπολονα, που ουσιαστικά επαναλαμβάνουν τα επιχειρήματα της τελευταίας κατά τη διάρκεια της δημόσιας συνεδρίασης της Αρχής, η απόφαση ελήφθη χωρίς ουσιαστική δημόσια διαβούλευση και εξυπηρετεί τα συμφέροντα όχι των πολιτών αλλά των εταιρειών ενέργειας. Σε πολιτικό επίπεδο, η αρχηγός του Σοσιαλιστικού Κόμματος, κα Kornelia Ninova, δήλωσε ότι το κόμμα της θα υποστηρίξει με το νομικό του επιτελείο τους φορείς, που προσφεύγουν εναντίον της επίμαχης απόφασης της Αρχής. Υπερβολικές χαρακτήρισαν τις αυξήσεις που αποφάσισε η KEVR και στελέχη του GERB - συγκεκριμένα ο τέως Αντιπρόεδρος της β/Κυβέρνησης, κ. Tomislav Donchev, και η τέως Υπουργός Ενέργειας, κα Temenuzhka Petkova - κατά τη διάρκεια σχετικής συνέντευξης τύπου, που συγκάλεσαν στα γραφεία του κόμματος. Την ίδια, όμως, στιγμή θέση επί του ζητήματος έλαβε και το υπηρεσιακό Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο σε επίσημη τοποθέτησή του (07.04.2017) αναφέρει ότι οι τιμές του φ.α. στη Βουλγαρία διαμορφώνονται αποκλειστικά βάσει των κανόνων της αγοράς και υπογραμμίζει την ανάγκη σταθεροποίησης των οικονομικών της Bulgargas. Όπως, επίσης, αναφέρεται χαρακτηριστικά στην εν λόγω ανακοίνωση του Υπουργικού Συμβουλίου, ατομικά υπουργοί αλλά και η κυβέρνηση δεν μπορούν να παρεμβαίνουν στο έργο της Ανεξάρτητης Αρχής, της οποίας τα μέλη εκλέγονται από το Κοινοβούλιο, ενώ κάθε απόπειρα πολιτικοποίησης του όλου ζητήματος θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού συστήματος και τη βιωσιμότητα των εταιρειών του κλάδου της ενέργειας.

◇◇◇◇◇

**- Αποδοχή από Επιτροπή Ανταγωνισμού προσφυγών για υπόθεση εναρμονισμένων πρακτικών στη διαμόρφωση των τιμών των καυσίμων**

Στην ουσιαστική αποδοχή των προσφυγών των εμπλεκόμενων εταιρειών στην εν θέματι υπόθεση προχώρησε η βουλγαρική Επιτροπή Ανταγωνισμού, με την έκδοση της σχετικής από 29 τρέχοντος απόφασής της (διαθέσιμης διαδικτυακά στην ηλ. διεύθυνση <https://www.cpc.bg/>).

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κλείνει τη σχετική έρευνά της χωρίς να επιβάλλει ποινές στις εμπλεκόμενες εταιρείες διανομής καυσίμων, τις οποίες καλεί

μόνο να προβούν στην υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων, που θα εμποδίζουν τη μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και του συνδέσμου τους ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών δυνάμενων να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό.

Η εν λόγω απόφαση της Επιτροπής τίθεται στο επίκεντρο έντονης κριτικής από τα βουλγαρικά μέσα ενημέρωσης που την αναπαράγουν, με το επιχείρημα ότι, για ακόμη μια φορά, έλεγχος στον τομέα των υγρών καυσίμων, που ξεκίνησε με μεγάλες προσδοκίες και συγκεντρώνοντας ευρεία δημοσιότητα, κλείνει άδοξα, χωρίς πάλι να στοιχειοθετηθούν οι σοβαρές κατηγορίες εις βάρος των ως άνω εταιρειών. Επισημαίνεται δε στο βουλγαρικό τύπο η αντίφαση μεταξύ της προαναφερθείσης τελικής απόφασης της Επιτροπής ανταγωνισμού και της προηγηθείσης από 10.10.2016 επίσημης ανακοίνωσής της, σύμφωνα με την οποία στελέχη της είχαν διεξαγάγει επιτόπιους ελέγχους στα γραφεία των μεγαλύτερων διανομέων υγρών καυσίμων της χώρας και είχαν διαπιστώσει ότι έξι από αυτούς «εφαρμόζουν απαγορευμένες συμφωνίες ή / και εναρμονισμένες πρακτικές για ανταλλαγή πληροφοριών (σχετικών με τις τιμές και τους όγκους πωλήσεων), που οδηγούν σε κοινή τιμολογιακή πολιτική και, συνεπώς, στρέβλωση του ανταγωνισμού».

Υπενθυμίζεται ότι οι εταιρείες, κατά των οποίων εστράφη η εν λόγω έρευνα της Επιτροπής είναι οι Lukoil Bulgaria (ρωσικών συμφερόντων), EKO Bulgaria (ελληνικών συμφερόντων), Shell Bulgaria (ολλανδοβρετανικών συμφερόντων), OMV Bulgaria (αυστριακών συμφερόντων), Nis Petrol (ρωσικών συμφερόντων) και Petrol. Οι ως άνω εταιρείες και ο σύνδεσμός τους υπέβαλαν γραπτές αντιρρήσεις κατά του από 10.10.2016 πορίσματος της Επιτροπής, τις οποίες και ουσιαστικά απεδέχθη η τελευταία με την προεκτεθείσα από 29 τρέχοντος τελική απόφασή της.

Πρόκειται για την τρίτη κατά σειρά πρωτοβουλία ελέγχου της Επιτροπής Ανταγωνισμούς στον κλάδο του λιανεμπορίου υγρών καυσίμων, η οποία λήγει χωρίς την επιβολή συγκεκριμένων ποινών ή προστίμων εις βάρος των ελεγχόμενων εταιρειών.

◇◇◇◇◇

**- Απάντηση LUKOIL σε δημοσιεύματα για μονοπώλιο στις φορολογικές αποθήκες καυσίμων**

Την αντίδραση της Lukoil Bulgaria προκάλεσαν δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο, τα οποία αναπαράγουν έκθεση του β/Υπουργείου Οικονομικών αναφορικά με το καθεστώς κυριότητας και διαχείρισης των φορολογικών αποθηκών υγρών καυσίμων. Η εν λόγω έκθεση, που δημοσιοποιήθηκε κατόπιν απόφασης του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου (σε συνέχεια σχετικού

αιτήματος δύο πρώην βουλευτών), φέρεται να αναφέρει ότι ο όμιλος Lukoil (Lukoil Neftochim & Lukoil Bulgaria) ελέγχει το 80% της χωρητικότητας πετρελαίου ντίζελ και το 90% της χωρητικότητας βενζίνης στις φορολογικές αποθήκες της χώρας. Βασισμένοι στην ως άνω έκθεση, εκπρόσωποι ανεξάρτητων μη κυβερνητικών φορέων της χώρας, όπως αναλυτές του Κέντρου για τη Στήριξη της Δημοκρατίας, υποστήριξαν ότι, χωρίς τη μονοπωλιακή θέση της Lukoil στις φορολογικές αποθήκες, οι λιανικές αποθήκες των υγρών καυσίμων θα μπορούσαν να είναι 10-15% χαμηλότερες.

Αντικρούοντας, τους ανωτέρω ισχυρισμούς, η Lukoil υποστηρίζει σε δελτίο τύπου της ότι, βάσει των επίσημα καταχωρημένων αδειοδοτήσεων της β/Τελωνιακής Αρχής, μόνο 4 από τις 118 εν λειτουργία φορολογικές αποθήκες τελούν υπό τη διαχείριση του ρωσικών συμφερόντων ομίλου. Επιπλέον, η Lukoil υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του β/Στατιστικού Ινστιτούτου και του Υπουργείου Οικονομικών, ετησίως εισάγονται νόμιμα στη Βουλγαρία 1,2 έως 1,4 εκατ. τόνοι υγρών καυσίμων, ποσότητα που αντιστοιχεί στο 40 % της τοπικής αγοράς και από την οποία «ούτε ένας τόνος δεν έχει περάσει από φορολογικές αποθήκες της εταιρίας του Ομίλου Lukoil». Προς ενίσχυση των θέσεων της η Lukoil προβάλλει ένα ακόμη επιχειρήμα: Ο ισχυρισμός ότι όλα τα καύσιμα που διακινούνται στη χώρα πρέπει να περάσουν από φορολογικές αποθήκες δεν ισχύει, καθώς, αν π.χ. ένας επιχειρηματίας επιθυμεί να εισαγάγει καύσιμο με κάποιο πρόσθετο βιοσυστατικό, δύναται να πληρώσει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και, εν συνεχεία, να παραδώσει το καύσιμο απευθείας σε πρατήριο υγρών καυσίμων, χωρίς τη διαμεσολάβηση φορολογικής αποθήκης.

Σημειώνεται ότι, σε συνέντευξή του στην εφημερίδα CAPITAL (07.04.2017), ο γενικός διευθυντής της Lukoil Bulgaria, κ. Valentin Zlatev, δεν υπεισέρχεται στο ως άνω ζήτημα, αλλά, αναφερόμενος στο άλλο θέμα που απασχόλησε επί μακρόν την επικαιρότητα, χαρακτηρίζει ως «αντικειμενική» και «ανεπιηρέαστη» την πρόσφατη απόφαση της β/Επιτροπής Ανταγωνισμού να κλείσει την έρευνά της για ύπαρξη καρτέλ στον κλάδο της διακίνησης υγρών καυσίμων, χωρίς να επιβάλει ποινές στις εμπλεκόμενες εταιρείες διανομής (βλ. και σχετικό έγγραφό μας). Παράλληλα, ερωτώμενος σχετικά, ο κ. Zlatev δεν διαψεύδει κατηγορηματικά πρόσφατα δημοσιεύματα, σύμφωνα με τα οποία η μητρική εταιρεία του ομίλου σκέφτεται να αποσυρθεί από τέσσερις χώρες, μεταξύ των οποίων και η Βουλγαρία. Ταυτόχρονα, όμως, διαβεβαιώνει πως πρόθεση του ρωσικού ομίλου είναι να παραμείνει στη χώρα, αρκεί το επενδυτικό περιβάλλον να είναι υποστηρικτικό και η εταιρεία να μην υφίσταται παράλογα φορολογικά βάρη.

◇◇◇◇



**ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ****- Διαγωνισμοί για την ανάπτυξη του Sofia Tech Park**

Η νέα διοίκηση του «Sofia Tech Park», που τοποθετήθηκε πρόσφατα από την υπηρεσιακή κυβέρνηση, ενέκρινε το αναθεωρημένο τεύχος προκήρυξης για την επιλογή επενδυτή, στον οποίο θα παραχωρηθεί το δικαίωμα μόνιμης κατασκευής στη Ζώνη 2 του τεχνολογικού πάρκου. Δεδηλωμένο στόχο αποτελεί η προσέλκυση εταιρειών υψηλής τεχνολογίας, με εστίαση στην ανάπτυξη της έρευνας και την τεχνολογίας, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του οικοσυστήματος.

Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει την κατασκευή πολυλειτουργικού κτηρίου διοικητικών υπηρεσιών με μικτό εμβαδόν έως 35.000 τ.μ. και υπόγειο χώρο στάθμευσης σε δύο επίπεδα με συνολική έκταση 16.000 τ.μ., εντός οικοπέδου έκτασης 8140 τ.μ. 40% του ως άνω οικοπέδου πρέπει να αποτελεί χώρο πρασίνου, σύμφωνα με τον πολεοδομικό κανονισμό της Σόφιας.

Η διαδικασία του διαγωνισμού είναι ανοικτή σε όλα τα βουλγαρικά και αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και των ενώσεων τους που δεν είναι αφερέγγυα και δεν τελούν σε διαδικασία πτώχευσης, δεν έχουν εκκρεμείς υποχρεώσεις προς το κράτος ή το δήμο και δε σχετίζονται με την αναθέτουσα αρχή. Η ελάχιστη αξία των παρεχόμενων δικαιωμάτων υπολογίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές στα BGN 7.461.300 (περίπου € 3,8 εκατ.), ενώ νικητής θα αναδειχθεί ο συμμετέχων που θα υποβάλει την υψηλότερη προσφορά. Οι προσφορές θα πρέπει να κατατεθούν έως τις 05.05.2017, εντός των εργάσιμων ωρών (09:00 – 17:30). Το τεύχος προκήρυξης και όλα τα σχετικά έγγραφα είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση [http://sofiatech.bg/tenders/operator\\_incubator/](http://sofiatech.bg/tenders/operator_incubator/).

Σύμφωνα με την ενημερωτική ιστοσελίδα Mediarool, έως τώρα ο μόνος σημαντικός ιδιώτης επενδυτής του Sofia Tech είναι η πολυεθνική Walltopia (<https://www.walltopia.com/>), η οποία μάλιστα έχει τη διεθνή της έδρα στο πάρκο. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η Mediarool, η προηγούμενη διοίκηση του τεχνολογικού πάρκου απομακρύνθηκε λίγο μετά την άσκηση δημόσιας εναντίον της κριτικής από τον επικεφαλής της Walltopia, κ. Ivaylo Penchev.

Ενδεικτική της προβληματικής πορείας του Πάρκου είναι η κατάληξη και ενός άλλου διαγωνισμού, που αφορά στη διαχείριση του αθλητικού κέντρου του τελευταίου. Σύμφωνα με την εφημερίδα Capital, μόνο μια εταιρεία με εμπειρία στο αντικείμενο (η “Sport Ventures”) κατέθεσε προσφορά στον εν λόγω διαγωνισμό, ενώ άλλοι δύο συμμετέχοντες δήλωσαν ότι ασχολούνται με «άλλες δραστηριότητες». Ο ως άνω διαγωνισμός επαναπροκηρύχθηκε, καθώς η πρώτη

απόπειρα ανάδειξης αναδόχου στις αρχές του 2016 κηρύχθηκε άγονη λόγω μη επίτευξης της ελάχιστης τεθείσης αξίας (BGN 288.000). Πάντως και στη νέα προκήρυξη ετέθη η ίδια ελάχιστη προβλεπόμενη αξία.

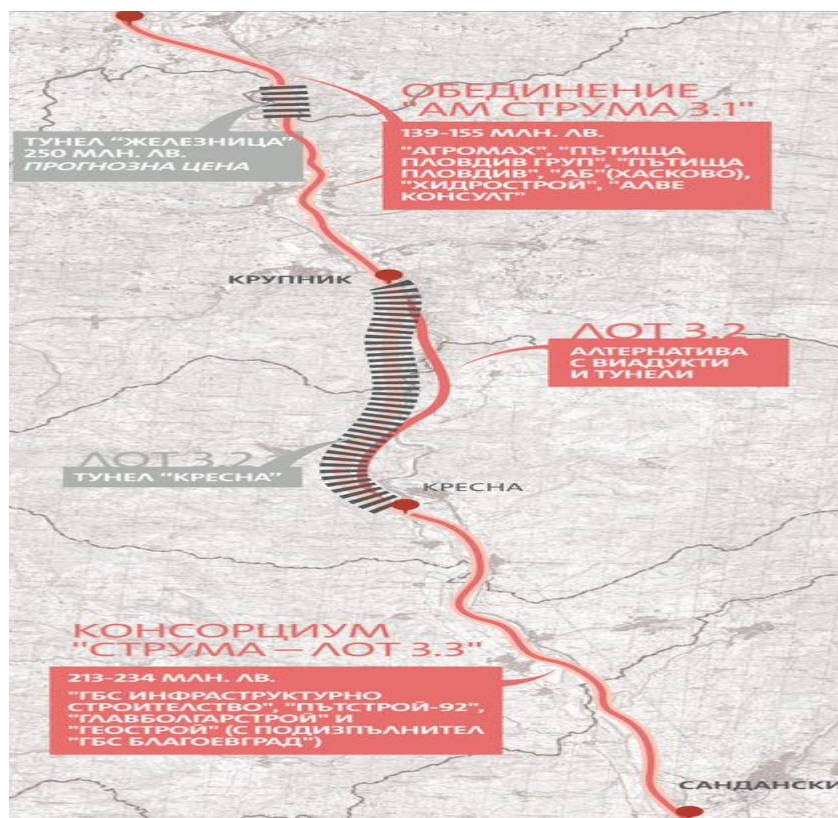


## ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

### **- Εξελίξεις στην κατασκευή τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου Struma**

Το βουλγαρικό Κατασκευαστικό Επιμελητήριο απαιτεί την παραίτηση του υπηρεσιακού Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης, κ. Spas Popnikolov, και των υπαλλήλων της αρμόδιας υπηρεσίας οδικών υποδομών που θα κριθούν ως υπεύθυνοι για την ακύρωση του διαγωνισμού κατασκευής της σήραγγας “Zheleznitsa” λόγω της εξαφάνισης αρχείου από το φάκελο μιας εκ των συμμετεχουσών εταιρειών. Σε σχετική του ανακοίνωση, το Κατασκευαστικό Επιμελητήριο διατυπώνει τους φόβους του για καθυστερήσεις στην ομαλή κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου Struma εκ του ανωτέρω γεγονότος, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την ομαλή χρηματοδότηση του έργου από κονδύλια της ΕΕ. Ο κ. Popnikolov παραδέχθηκε, μιλώντας σε δημοσιογράφους, ότι ο διαγωνισμός ανεστάλη λόγω της απώλειας αρχείου, το οποίο αποτελούσε μέρος της τεχνικής πρότασης ενός εκ των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό. Ο κ. Popnikolov δήλωσε ότι τα έγγραφα που λείπουν θέτουν σε κίνδυνο όλη την διαδικασία και, για το λόγο αυτό, θα επαναπροκηρυχθεί με τους ίδιους όρους ο διαγωνισμός εντός διμήνου. Κινούμενος σε αντίθετη κατεύθυνση από τις αιτιάσεις του Επιμελητηρίου, ο κ. Popnikolov διαβεβαίωσε ότι η εξέλιξη αυτή, αν και αρνητική, δεν προκαλεί «μοιραίες καθυστερήσεις» και πως θα αναληφθούν όλες οι απαραίτητες πρωτοβουλίες για την έγκαιρη υλοποίηση και ολοκλήρωση του έργου.

Υπενθυμίζεται ότι το Δεκέμβριο του 2015 η βουλγαρική Εταιρεία Στρατηγικών Επενδύσεων Υποδομών δημοσίευσε προκήρυξη για την κατασκευή υποτμήματος 5 χλμ. (365+500 χλμ. έως 370+500 χλμ.) του τμήματος 3.1 του αυτοκινητοδρόμου Struma, στο οποίο περιλαμβάνεται και η σήραγγα “Zheleznitsa” μήκους 2 χλμ., η μεγαλύτερη που έχει έως τώρα προκηρυχθεί στη Βουλγαρία. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε περίπου € 100 εκατ., ενώ ως καταληκτική προθεσμία είχε αρχικά οριστεί η 25<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2016.



Το τμήμα 3.1 (Blagoevgrad – Krupnik) έχει διαιρεθεί σε δύο υποτμήματα, εκ των οποίων το πρώτο μήκους 12 χλμ. έχει ήδη ανατεθεί στην κοινοπραξία “AM Struma 3.1”, στην οποία συμμετέχουν 6 βουλγαρικές εταιρείες (βλ. σχετικό χάρτη), των οποίων η προσφορά κινήθηκε στα € 70 εκατ.

Σε ό,τι αφορά τη πολυσυζητημένη σήραγγα της Kresna, που προγραμματιζόταν να κατασκευαστεί έως το 2020 και να έχει μήκος 15 χλμ., το τοπίο παραμένει θολό, καθώς, η βουλγαρική κυβέρνηση φαίνεται να υπαναχωρεί από το άκρως φιλόδοξο αλλά και ιδιαίτερα δαπανηρό σχέδιο. Βάσει του νέου σχεδιασμού, που προτιμήθηκε κατόπιν διαγωνισμού (με νικήτρια την εταιρεία Patprojekt-2000) αποκάλυψε στις 20 Απριλίου τ.έ. η Υπηρεσία Οδικών Υποδομών, αντί για «υπερ-σήραγγα» θα κατασκευαστεί μια «υπερ-γέφυρα» (οδογέφυρα) με το κόστος να μειώνεται αισθητά, αλλά να παραμένει αρκετά υψηλό (περίπου € 450 εκατ.). Και βάσει της νέας χάραξης, ο αυτοκινητόδρομος θα πρέπει να διέλθει μέσα από ορισμένες προστατευόμενες περιοχές. Η Βουλγαρία θα πρέπει άμεσα να καταρτίσει την τελική χάραξη και τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, για να μην απολέσει την πολύτιμη κοινοτική χρηματοδότηση.

◇◇◇◇

## IV. ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ

**- Ελληνική συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση "AGRA" (22-26.02.2017)**

Η 26<sup>η</sup> διεθνής έκθεση AGRA έλαβε χώρα στη Φιλιππούπολη στις 22-26.02.2017 (International Fair Plovdiv, web: <http://www.fair.bg/NR/exeres/E6CFCE33-F186-4800-B7F6-9C2943BF0A1B.htm>) παράλληλα με την 6<sup>η</sup> BIOAGRA, την οινική έκθεση VINARIA και τέσσερις ακόμη εξειδικευμένες εκθέσεις (HORECA PLOVDIV, FOODTECH, API BULGARIA-μελισσοκομία, TASTES OF ITALY). Ο αριθμός των εκθετών στις AGRA-BIOAGRA ανήλθε σε περίπου 400 (για την ελληνική συμμετοχή στις εν λόγω εκθέσεις βλ. αναλυτικότερα παρακάτω), ενώ στη VINARIA (web: <http://www.fair.bg/NR/exeres/F9B9591A-A591-4B14-8157-BC75E7C34E52.htm>) συμμετείχαν 130 εκθέτες (περιλαμβανομένης μόνο μίας ελληνικής συμμετοχής).

Κατά τα επίσημα εγκαίνια της AGRA, ο υπηρεσιακός Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων της Βουλγαρίας, Δρ. Hristo Bozukov, υπογράμμισε τις συνδυαστικές και διευρυνόμενες δυνατότητες, που προσφέρει η παράλληλη διεξαγωγή των ως άνω εκθέσεων σε συμμετέχοντες, αγοραστές και καταναλωτές. Στα εγκαίνια παρέστησαν, επίσης, η υπηρεσιακή Υπουργός Τουρισμού, κα Stela Baltova, η οποία επισήμανε τη συμβολή του «mega-forum» γεωργίας, οίνου και τροφίμων στην τουριστική αναβάθμιση της Φιλιππούπολης, καθώς και ο υπηρεσιακός αν. Υπουργός Οικονομίας, κ. Luchezar Borisov.

Σύμφωνα με τους διοργανωτές, τις 7 εκθέσεις επισκέφτηκαν συνολικά 45.000 άτομα, ενώ το ενδιαφέρον προσέλκυσαν, κυρίως, οι «έξυπνες» μέθοδοι αγροτεχνολογίας και τα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα της AGRA. Οι αγρότες από τη Βουλγαρία και τις γειτονικές χώρες έκλεισαν συμφωνίες, ως επί το πλείστον, για γεωργικούς ελκυστήρες, αγροτικό εξοπλισμό, σπόρους και οπωροκηπευτικά, λιπάσματα και φυτοφάρμακα. Ζήτηση είχαν, επίσης, οι έξυπνες εφαρμογές με ηλεκτρονικά συστήματα για τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι αυτοματοποιημένες γραμμές για τη διατροφή και τη φροντίδα των ζώων, ο πολυλειτουργικός εξοπλισμός, η τελευταία γενιά των υβριδικών προϊόντων και λιπασμάτων, οι μέθοδοι και εγκαταστάσεις για τη βιολογική παραγωγή ποικίλων καλλιεργειών, καθώς και οι τεχνολογίες για τη χωρίς όργωμα (no-till) σπορά και καλλιέργεια του ηλιάνθου.

Σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, την ελληνική παρουσία, 20 εταιρείες συμμετείχαν στην εφετινή AGRA, οι μισές εξ αυτών στο πλαίσιο οργανωμένης αποστολής του ENTERPRISE GREECE, που κάθε χρόνο περιλαμβάνει την AGRA στο προγραμματισμό των δράσεών του. Μεταξύ των συμμετεχόντων στο πλαίσιο της αποστολής του ENTERPRISE και η Ένωση Κατασκευαστών Γεωργικών Μηχανημάτων Ελλάδος (ΕΚΑΓΕΜ). Σημειώνεται ότι οι Έλληνες

εκθέτες έχουν καταφέρει στην πλειοψηφία τους, μέσω και της σταθερής συμμετοχής τους για συνεχόμενα έτη στην AGRA, να οικοδομήσουν αξιόλογες και σταθερές εμπορικές σχέσεις εμπιστοσύνης με Βούλγαρους επιχειρηματίες του αγροτικού τομέα (π.χ. μεγαλοκαλλιεργητές).

Κατά την επίσκεψή μας στην AGRA και την άμεση επικοινωνία μας με τους Έλληνες εκθέτες, εκδηλώθηκε από πλευράς τους η επιθυμία οι αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες να υποστηρίξουν την εξαγωγική τους δράση μέσω, κυρίως, του περιορισμού των εξαγωγικών εμποδίων και των προβλημάτων που δημιουργούν οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, της απλοποίησης των σχετικών διαδικασιών, της διαμόρφωσης των απαραίτητων δομών και της βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου (π.χ. ως προς την πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων).

◇◇◇◇◇

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν, κατόπιν εγγραφής τους στο newsletter της ιστοσελίδας AGORA του Υπουργείου Εξωτερικών, να λαμβάνουν μέσω e-mail εξατομικευμένη οικονομική πληροφόρηση σχετικά με χώρες και κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών επιλογής τους, με τη συχνότητα που επιθυμούν (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία). Για εγγραφή μπορούν να επισκέπτονται το σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=23&url=%2Ffrontoffice%2Fportal.asp%3Fcpage%3DNODE%26cnode%3D63>

Πληροφόρηση σχετικά με την πορεία της βουλγαρικής οικονομίας και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις μπορούν ειδικότερα να αντλούν από την ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ Σόφιας: <http://agora.mfa.gr/bg60>